Дэм-Арш

Дэмакратычная Аршанчына

№ 1 (1) ліпень 2000 Распаўсюджваецца бясплатна

Выданне дэмакратычных сілаў Аршанскага рэгіёну

D/A Апытанне

Сціраюць грані

Некалі класік камунізму сказаў, што адным з адрозненняў вышэйшага сацыяльнага строю ёсць "стирание граней между городом и деревней".

Не так даўно "грані" сціралі паміж Балбасавам і Оршай, дзе дасёння дзейнічае нават не пасялковы, а сельскі Савет: на рэферэндуме, інспіраваным райвыканкамам, палаўляючая большасць насельніцтва выказалася за тое, каб увайсці ў склад Оршы. Гэта нават не зважаючы на адлегласць ад яе ў добры дзесятак кіламетраў. Цяпер, зноў жа ідучы насустрач "просьбам жыхароў", райвыканкам вырашыў, што вёска Андрэеўшчына таксама стала больш падобнай на горад. У бліжэйшы час тут плануецца правесці рэферэндум наконт вызначэння статуса населенага пункта і ўваходжання яго ў інфраструктуру горада. За ўсім гэтым зноў жа тырчаць вушы райвыканкама, які такім чынам хоча пазбавіцца населеных пунктаў, дзе шэраг застарэлых праблем, вырашэнне каторых патрабуе значных капіталаўкладанняў. Праўда, вось пытанне: дзе будуць праводзіць рэферэндум? У Балбасаве ён праходзіў у РДК, а ў Андрэеўшчыне бібліятэкі няма, клуб на рамонце. Застаецца толькі школа. Да таго ж пагаворваюць, што ў сталіцы не рвуцца зацвярджаць змену статуса мястэчка Балбасава, так што з гэтым сціраннем "граней" праблем.

Юрка Аршанскі

Слова да чытача

Добры дзень, паважаны чытач! Перад табой першы нумар Аршанскай гарадской газеты, што выдаецца дэмакратычнымі арганізацыямі нашага рэгіёну. Мы выступаем за тое, каб на Беларусі быў усталяваны дэмакратычны лад, каб кожны просты чалавек мог абараніць свае законныя правы перад дзяржавай, каб наша краіна заняла сваё годнае месца сярод еўрапейскіх дзяржаў. Адным словам, мы хочам, каб наша Беларусь выйшла на той шлях, па якім ідзе ўвесь цывілізаваны свет. На вялікі жаль мы не маем магчымасці давесці да цябе свой пункт гледжання праз дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі. Таму і нарадзілася ідэя выдання сваёй газеты. "ДэмАрш"—гэта Дэмакратычная Аршанчына. З другога боку—гэта наш дэмарш супраць уціску свабоды слова, бяздарнай палітыкі і чыноўніцкага ўсяўладдзя. Гэта дэмарш супраць нашага сёняшняга жыцця. Безумоўна, на пачатку нам будзе не хапаць прафесіяналізму і вопыту. Таму просім не судзіць нас занадта строга. У той жа час мы рады будзем атрымаць твае прапановы і заўвагі да нашай газеты. Чакаем і цікавых матэрыялаў. У добры шлях!

Рэдакцыя

Сустрэча з мэрам вынікаў не прынесла

Як вядома, для многіх ваняўрадавых арганізацый адсутнасць юрыдычнага адраса сталася прычынай адмовы ў рэгістрацыі. У прыватнасці, у Оршы з-за гэтага не могуць атрымаць юрыдычны статус Задзіночанне беларускіх студэнтаў, шэраг першасных арганізацый Свабоднага прафсаюза, рэдакцыя газеты "Куцейна". Закон кажа, што грамадскія аб'яднанні не могуць месціца ў жылых памяшканнях (кватэрах ды прыватных дамах). А службовых памяшканняў мясцовыя улады не даюць. У сувязі з гэтай праблемай прадстаўнікі трынаццаці арганізацый накіравалі калектыўны ліст на імя мэра горада В.М.Майсеюка з просьбай аб сустрэчы.

20 чэрвеня такая сустрэча адбылася.У ёй бралі ўдзел прадстаўнікі Таварыства беларускай мовы, Маладога Фронту, рэдакцыі газеты "Куцейна", Свабоднага прафсаюзу, КХП-БНФ, Беларускага хельсінскага камітэту і шэрагу іншых арганізацый. Валянцін Міхайлавіч паведаміў, што ён гатовы супрацоўнічаць з грамадскімі арганізацыямі, але памяшканняў у арэнду выдзеліць не можа, спасылаўшыся на адсутнасць свабодных плошчаў у камунальнай уласнасці. Такім чынам праблема многіх грамадскіх арганізацыяў у Оршы застаецца нявырашаная.

А.Аляксееў

D/A Нарада

З жанчынамі ў нас добра, у нас без жанчын дрэнна...

Наш прэзідэнт вельмі любіць жанчын. Магчыма не ў апошнюю чаргу таму ўрадам была прынята адмысловая праграма – "Нацыянальны план дзеянняў для паляпшэння становішча жанчын". І ўрад пастаянна патрабуе ад нізавых звенняў "вертыкалі" выканання этапаў гэтага нацыянальнага плана. У траўні ў намесніка старшыні гарвыканкама Аляксандра Калугі прайшла нарада, дзе былі заслуханы справаздачы ўсіх службаў, датычных да выканання гэтага плана. Становішча было адзначана не надта многа: гурток картынгу ў СШ N19 (малазразумела, праўда, якое дачыненне мае картынг да становішча жанчын), дзеянні так званых «женсоветов» на прадпрыемствах Оршы.

Загадчыца гарсабесу Аліна Забаронак адзначыла імклівае збядненне сем'яў – за апошні час колькасць заяў на матэрыяльную дапамогу значна вырасла. Загадчык цэнтра занятасці насельніцтва Аляксандр Шабека яшчэ раз пацвердзіў значную перавагу колькасці жанчын-беспрацоўных перад мужчынамі, а медыцына дадала: расце колькасць абортаў жанчын з першай цяжарнасцю, адпаведна расце жаночае бясплоддзе. Нарада скончылася як большасць падобных – слаўеснымі практыкаваннямі ўдзельнікаў, і канстатаваннем адсутнасці сродкаў на канкрэтныя захады.

Карусь Дасціпны

D/A Прэса

«Віцебскі рабочы» прайграў суд

У канцы чэрвеня адвярнулася фартуна ад журналіста Г.Каралёва, які ўжо амаль 30 гадоў працуе Аршанскім карэ-спандэнтам "Віцебскага рабочага". Аршанскі раённы суд прызнаў, што ў яго артыкуле ўтрымліваліся звесткі, што абражаюць гонар і годнасць старшыні Аршанскага аддзялення Беларускага Хельсінскага камітэта Васіля Берасневa. Згодна з рашэннем суда таварыш Каралёў павінен абвергнуць гэтыя звесткі ў "Віцебскім рабочым", а таксама выплаціць В.Берасневу пэўную суму маральнага ўрону. Рашэнне суда, праўда, пакуль не ўступіла ў сілу, бо прайграўшы бок падаў касацыйную скаргу.

А. Шутаў

D/A Справы царкоўныя

Бывай, Куцейна

Распараджэннем епіскапа Віцебскага і Аршанскага Дзімітрыя настаяцель Куцеінскага манастыра айцец Венядзікт адкліканы ў вобласць. Яшчэ раней у Віцебск адкліканы манах Спірыдон. Такім чынам славуты Куцеінскі манастыр, пра адраджэнне каторага столькі гаварылася апошнія гады, зноў апусцеў. Відавочна, справа ідзе да поўнага скасавання манастыра. У асяроддзі вернікаў гавораць, што Дзімітрый незадаволены тым, што Куцеінскі манастыр прыносіць не прыбыткі, а адны толькі страты для епіскапіі. Відаць святыя айцы забываюць адну спрадвечную ісціну: перш чым атрымаць прыбытак, у справу спярша трэба ўкласці грошы. А так з неба нават на божыя ўстановы грошы сёння не валяцца. Група вернікаў з гэтай нагоды напісала слёзны ліст да мітрапаліта Філарэта і патрыярха Алексія.

Юрка Аршанскі

Лепшыя БПСМаўцы жывуць побач

У Віцебску абласны камітэт БПСМ правеў конкурс на лепшую пярвічку БПСМ. Лепшай сярод лепшых стала арганізацыя БПСМ Балбасаўскай сярэдняй школы Аршанскага раёна. На другім месцы – пярвічка БПСМ СШ N3 горада. Так што хутка паедуць да аршанцаў з усёй вобласці вывучаць перадавы досвед. Або аршанцы паедуць па вобласці дзяліцца перадавымі тэхналогіямі БПСМаўцыны.

Юрка Аршанскі

D/A Злачыннасць

Апошнім часам у Аршанскім раёне назіраецца незвычайны рост крадзяжоў усяго, што ўтрымлівае каляровыя металы.

Асабліва гэта адчула аршанскае прадпрыемства электрасетак. Сёлета ўжо двойчы выкрадаўся элетраправод з вадакачкі ў Пашыне, а замяніць ужо і няма чым. Так што ў Пашыне цяпер праблема з пітной вадой у калонках. Пашына - не адзіны населены пункт, які пацярпеў ад здабытчыкаў каляровых металаў: двойчы зразаўся электракабель на падобных аб'ектах у Якаўлевічах, тройчы – у Андрэеўшчыне, сярод пацярпелых значацца Харкаўка, Лагі, Бухаўцы, Машкова, Пуглаі. Летась па раёну ўсяго было зрэзана за год 1,2 тоны праводоў, а сёлета за 5 месяцаў – ужо 1,8 тоны. А злодзеяў, здаецца, яшчэ ні разу не злавілі.

Алесь Аршычны

D/A Аб'яднанне месяца

Дэмакраты будуць разам

20 чэрвеня 2000 года застанецца памятнай датай у гісторыі Аршанскага дэмакратычнага руху. У гэты дзень была ўтворана Каардынацыйная Рада дэмакратычных сілаў Аршаншчыны. На першым пасяджэнні ў яе склад увайшлі: *Аршанская Рада Таварыства беларускай мовы, Цэнтр "Шлях" (Барань), Цэнтр "Крывіч", Свабодны прафсаюз (Орша), Рэдакцыя газеты "Куцейна", Моладзевае аб'яднанне "Зорз", Малады Фронт, Задзіночаньне беларускіх студэнтаў, "РША", аддзяленні Беларускага Хельсінскага камітэту, Аб'яднанай грамадзянскай партыі і Сацыял – дэмакратычнай партыі г. Оршы і Барані.*

Мяркуецца, што ў Рады не будзе аднаго пастаяннага старшыні, а старшынствуючы будзе абірацца на кожным паседжанні. Рашэнні Рады будуць мець кансультатыўны характар.

Мэта новага аб'яднання – каардынацыя дзеянняў дэмакратычных сіл Аршаншчыны.

М.Зарэцкі

D/A Лета

Ёсць жаданне адпачыць?

Надыйшлі вакацыі— самы любы час для студэнтаў, вучняў і ўсіх, каму надакучылі лекцыі, сесіі ды канспекты. Чым жа так нам падабаюцца вакацыі? Зразумела — адпачынкам. Так-так, адпачынак—вось, што мы любім у вакацыях. І не важна, кароткія гэта вакацыі ці вечна доўгія, галоўнае, каб адпачынак быў сапраўдным, насычаным ды цікавым. Як зрабіць свой адпачынак класным ды незабыўным—спытаеце вы. Давайце падумаем разам і пазнаёмімся з нашым вопытам!

Дык вось, у пачатку трэба сабраць невялічкую, але вельмі цёплую кампанію (чалавек 10-15 будзе як раз дастаткова). Так, далей трэба распрацаваць непадрабязны, але канкрэтны план: калі спякотна—рушым на пляж ці ў вёску, калі дождж—збіраемся ў каго-небудзь на хаце (можна пачарзе ў кожнага з удзельнікаў адпачынку). Цяпер галоўнае прыдумаць, што, дзе ды як будзеце рабіць.

Калі будзеце піць, дык піце ня шмат і лепей піва, так большая верагоднасць, што не нап'ецеся, а весела ўсё адно будзе. Калі будзеце есці, дык, хлопцы, самі лепш не гатуйце, Бог ведае, што ў вас можа атрымацца. Калі жадаеце хутка, якасна й без наступстваў пазмагацца з апетытам, дык зьвяртайцеся да дзяўчынаў, рэдка беларуская дзяўчына ня ўмее гатаваць.

Цяпер пра месца. Адпачываць можна паўсюль, але лепей, безумоўна, на прыродзе. Тутака трэба папярэдзіць: не падпаліце лес і ня сядзьце на мурашнік. Гэта, бадай, самае галоўнае ў такім адпачынку. Купайцеся толькі пры ўмове, што будзе каму выратоўваць. Загарайце з розумам, сонца—крыніца радыяцыі ды рака скуры, а ня толькі прыемнае задавальненьне. Калі ж вам рупіць дзе-небудзь задзіночыцца са сваім каханьнем, дык у Оршы шмат рэстарацыяў ды добрых месцаў з марозівам, але ж не забывайцеся на выраз з аднаго рэкламнага роліку: "толькі не забудзьцеся захінуцца."

А цяпер мы падыходзім да самага галоўнага ўва ўсім гэтым пытаньня—як. Як жа зрэалізаваць усё задуманае? Як узмацніць летні адпачынак? Ну, тут усё залежыць ад вашых магчымасцяў ды ўласнае фантазіі. Вы можаце лётаць на роварах ці спрабаваць пераплысьці Дняпро. Вы можаце паліць штовечар вогнішча ды смажыць вялізныя скрылікі сала. А можаце гуляць без перапынку ў футбол ці заняцца бегам. Урэшце – зашыцца з сябрамі на лецішчы і жыць тамака аршанскімі рабінзонамі. Карацей, як было сказана раней, усё залежыць толькі ад вас.

Прынамсі я паспрабую ўсё, што ўжо пералічыў, а нават і болей, бо люблю спрабаваць ды чыніць эксперыменты. Калі вы падзяляеце такі падыход да справы, дык мы абавязкова сустрэнемся там, дзе адпачыць можна!

D/A Навіна месяца

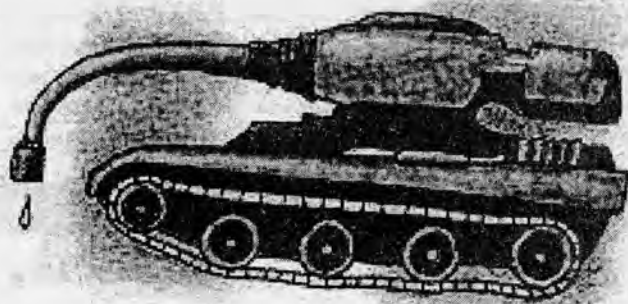
Гэта называецца - прыватызацыя пабеларуску

28 красавіка апублікавана пастанова ўраду, згодна каторай да жыцця вяртаецца такі некалькі падзабыты савецкі тэрмін, як "лішкі жыллёвай плошчы". Тыя, хто праззмерна спадзяваўся на гарантыі нашай хітрай дзяржавы і бадзёранька прыватызаваў сваю кватэру, спадзеючыся хоць пажыць вольна, цяпер задумваюцца. Згодна гэтай пастановы, цяпер на кожнага жыхара прыпадае жыллёвая норма – 20 кв. м. Плюс 10 квадратаў на сям'ю. Усе, у каго большыя квоты жылля, цяпер за гэтыя "лішкі" будуць плаціць па сабекошту жылля, без розніцы, наймальнік ты, ці ўладальнік кватэры. Ні дадаць, ні ўзяць – жыллёвая развёрстка. Казалі ж разумныя людзі – не гуляйце ў азартныя гульні з дзяржавай.

Алесь Аршычны

D/A Памяць

У час святкаванняў 55-годдзя перамогі над фашызмам гучала нямала слоў пра памяць аб палеглых і г. д. На справе, як заўсёды ў нас, атрымліваецца больш празаічна.

Вайна з мёртвымі

Напрыклад, у Барані ёсць помнік савецкім танкістам, дзе на пастаменце ўстаноўлена самаходная артустаноўка САУ-100, адкрыты 9 верасня 1990 года. Да сённяшняга дня мала хто ведае, што пад той клумбай кветак, што разбіта перад помнікам, ляжаць палеглыя воіны. Нішто і ніхто не нагадвае пра тое, што тут паразахаваны парэшткі 8 чырвонаармейцаў з вёскі Задроўе, якія палеглі там у час баёў 1-й Маскоўскай Пралетарскай матарызаванай дывізіі ў 41-м годзе, і 5 танкістаў са станцыі Чэрвіна, што загінулі там у 44-м годзе. Проста клумба з кветачкамі.

Надоечы ў гарвыканкам зноў прыйшла папера з запытам наконт нямецкіх вайсковых пахаванняў часоў вайны, які перадалі ў гарадскі фонд аховы помнікаў. Але, як вядома, беларускі ўрад афіцыйна заявіў нямецкаму боку аб тым, што не дапусціць якіх-небудзь перазахаванняў і ўшанаванняў нямецкіх вайсковых пахаванняў часоў апошняй вайны, паколькі нашы ветэраны катэгарычна супраць гэтага. Нават Расія заключыла пагадненні аб супрацоўніцтве з нямецкім нацыянальным саюзам па доглядy ваенных пахаванняў аб доглядзе за нямецкімі вайсковымі магіламі, і першыя крокі ў гэтым напрамку ўжо зроблены. А нашы ўлады ўсё яшчэ працягваюць ваяваць. Сапраўды, якія ўжо там нямецкія пахаванні, калі савецкіх жаўнераў дасёння непахаваных і недагледжаных ляжыць тут і там процьма

Алесь Аршычны

D/A Злачыннасць

Крадуць і ў госпада

У ноч з 20 на 21 траўня ў крапівенскай царкве святога Аляксанда Неўскага былі ўзламаныя дзверы і ўкрадзены абраз Хрыста Збаўцы і даразахавальніца. Гэта першы вядомы выпадак на Аршаншчыне крадзяжу царкоўнага начыння за апошнія 30 гадоў.

Карусь Дасціпны

Не хочуць рэагаваць? Прымусіць!

На чарговым пасяджэнні гарвыканкама ў траўні разглядалася важнае пытанне: ход выканання ўказу прэзідэнта РБ N630 "Аб рэагаванні пасадавых асоб на крытычныя выступленні ў дзяржаўных сродках масавай інфармацыі".

За 1999 год з "Аршанскай газеты" на рэагаванне было накіравана 42 матэрыялы, і на 38 з іх "эрэагавалі". Цікава, што "АГ" праводзіла апытанне сярод чытачоў на ўзровень гэтага самага рэагавання. З 358 рэспандэнтаў толькі 13 адмоўна вызначылі ўзровень рэагавання на крытыку ў "АГ". Тым не менш выканкам дзяржаўным сродкам масмедыя настойліва рэкамендаваў аналізаваць паступаючыя крытычныя матэрыялы, і па найбольш актуальных з іх праводзіць прэсканферэнцыі й круглыя сталы. "Аршанскай газеце" звярнуць асаблівую ўвагу на змест рэагавання, дабівацца прыняцця канкрэтных мер па публікуемых матэрыялах, і не ў апошнюю чаргу забяспечыць аб'ектыўнасць і ўзважанасць публікуемых матэрыялаў.

Цікава, што ў пастанове сярод дзяржаўных СМІ разам з "Аршанскай газетай" і рэдакцыяй гарадскога радыёвяшчання названа і тэлекампанія "Скіф". З чым яе і віншуем – некалі называўшая сябе "негосударственной, независимой" тэлекампанія "Скіф" ужо даўно стала і дзяржаўнай, і залежнай.

Алесь Аршычны

D/A Вакацыі

Усе на апошні званок

На адным з пасяджэнняў выканкама мэр горада раптам спытаў сваіх падначаленых: а хто з вас апошнім часам быў у школе? Высветлілася, што ніхто. Вось тады й было вырашана, што на апошні званок у кожную школу горада пойдзе па прадстаўніку выканкама. У школах гэта выклікала перапуд мясцовага значэння – чаго гэта выканкам вырашыў пайсці да нас? Аднак іх супакоілі – трэба ж нам ведаць, чым вы жывеце, вашы праблемы. Нарэшце сказаць выпускнікам у дарогу цвёрдае чыноўніцкае настаўленне.

Карусь Дасціпны

D/A Асвячэнне месяца

Не царкву, дык хоць вагон

26 траўня ў Воршы адбылася адметная падзея: протаіерэй Міхаіл асвяціў памяшканне новага храма ў раёне прывакзальнае плошчы Оршы.

У асвячэнні новага храма нічога адметнага сёння няма, уражвае само памяшканне. Гэта былы пасажырскі вагон, некалькі пераабсталяваны пад царкву. Справа ў тым, што яшчэ пару гадоў таму мітрапаліт Філарэт у час свайго візіту ў горад на Дняпры урачыста асвяціў месцы двух будучых храмаў – на вуліцы Савецкай і на прывакзальнай плошчы. Прычым было абвешчана, што да 2000-годдзя хрысціянства тут будуць узведзены храмы. Калі на вуліцы Савецкай цяпер ідуць будаўнічыя работы, і магчыма да зімы тут паспеюць узвесці новую царкву на месцы разбуранай у 1960 годзе, то на яшчэ адну ўжо сродкаў у епархіі не хапае. А хочацца як найхутчэй "застолбить" месца. Цікава, што настаяцелем новага храма стаў іерэй Аляксандр Харламаў, які не па чутках знаёмы з асаблівасцямі чыгуначнага інвентару – да свайго пераходу да служэння богу ён быў машыністам лакаматыўнага дэпо Оршы. Так што прызначэнне было не без далёкага прыцэлу – практыкавалі ж камуністы да апошняга часу агітцягнікі, гэткія своеасаблівыя клубы на колах. Дык чаму б не быць сёння храму на колах? І персанал падрыхтаваны пад рукой.

Юрка Аршанскі

D/A Забастоўка месяца

Не ўспрынялі стыль

Напярэдадні першамайскіх святаў у калгасе імя Янкі Купалы забаставалі механізатары.

Выпадкі стыхійных забастовак у Аршанскім раёне не рэдкасць, але як правіла, яны праходзяць без асаблівага розгаласу. На гэты раз нечакана гісторыя атрымала рэзананс, нягледзячы на тое нават, што "Аршанская газета" пра здарэнне сціпла прамаўчала. А ўсё пачалося з таго, што галоўны аграном Аршанскага раёна, нейкі Беларускі, "наехаў" на мясцовых мужыкоў з моцнымі выразамі. Тыя абразіліся, і заявілі: пакуль не прынясе выбачэнні нам, на палі не выедзем. І не выехалі. Так што прыйшлося райсельгасхарчаўскаму чыноўніку прасіць прабачыць. Новы "магілеўскі" стыль кіравання старшыні райвыканкама некаторыя падначаленыя ўспрымаюць надта чуйна

Карусь Дасціпны

D/A Скандал месяца

Галоўнае – думаць правільна

10 траўня ў гарадской бібліятэцы прайшла прэзентацыя аўтабіяграфічнае кнігі народнага мастака Беларусі, ганаровага акадэміка і прафесара Віктара Грамыкі "Вясёлка над дарогай".

Прэзентацыя папярэднічала адкрыццю выставы твораў народнага мастака, якая разгорнута ў гарадской выставачнай зале і дапасаванай да 55-годдзя перамогі над нацысцкай Германіяй. У прысутнасці гарадскога начальства на чале з мэрам дырэктар музею гісторыі Віктар Лютынскі ні з таго ні з сяго раптам задаў няёмкае пытанне: як ставіцца мэтр (які некалі лічыўся сябрам Васіля Быкава) да вядомага выказвання сапраўды народнага пісьменніка аб тым, што калі б не інспіраваная з Масквы партызаншчына, то беларускі народ не панёс бы такіх вялізных страт цывільнага насельніцтва ў час нямецкай акупацыі? Пытанне выклікала нервовую рэакцыю ў прысутных ветэранаў. Народны мастак адказаў, што ў Быкава напэўна цяпер проста не ўсё добра з галавой. Ускормленыя савецкім рэжымам дзеячы мастацтваў савецкай Беларусі добра засвоілі: думаць заўжды трэба ва ўнісон з думкамі ўлады.

Юрка Аршанскі

D/A Прыгавор месяца

Жарцік коштам у 3 гады і 176 тысяч

Аўтар тэлефанавання ў СШ №1 23 лютага ад імя нібыта інспектара па справах непаўналетніх аб нібыта закладзенай у школе бомбе (гл. "Оша-info" №1) надоечы атрымаў прысуд. Навучэнец аднаго з ПТВ Дз. Паўлючэнка, чыё аўтарства тэлефанавання было даказана, атрымаў паводле прыгавору суда 3 гады і 1 месяц пазбаўлення волі, а ягоны жарцік вырухканаваны ў 176 тысяч рублёў (менавіта столькі каштавала эвакуацыя школы і работа сапёраў па агляду памяшканняў школы). Так што цяпер можна прыкінуць, перш чым тэлефанаваць, у ва што гэтакі званок можа абысціся

Карусь Дасціпны

Нешта шукаеш?

Ты знайшоў тое што табе трэба

"Дэмарш"

D/A Статыстыка

Лічбы, якія не радуюць

Прамысловасць

За першыя 3 месяцы сёлета паступленне малака з гаспадарак на малкамбінат скарацілася на 25% ў параўнанні з адпаведным перыядам 1999 года. Вытворчасць харчовых тавараў у параўнанні з 1-м кварталам летась складае 98,9%. Знізілі аб'ёмы вытворчасці АТ "Орша", завод ПАК, фірма "Лёс", мясакансервавы і малочны камбінат, завод плаўленых сыроў, піўзавод. У самым хвасце апынуўся льнокамбінат – толькі каля 88% ад мінулагодняга ўзроўню вытворчасці. Агульны аб'ём прамысловай вытворчасці Оршы за 1 квартал сёлета скараціўся на 6,3% у параўнанні з адпаведным перыядам 1999 года. У тым ліку аб'ём выпуску харчовых тавараў зменшыўся на 1,1%, будаўніцтва – на 12,1%, падрадныя работы – на 37%.

9% гадавой прамысловай прадукцыі (гэта паўмесячны прадукт усіх аршанскіх прадпрыемстваў) нерэалізаваны і знаходзіцца на складах. Амаль 6-месячныя запасы нерэалізаванае прадукцыі на фірме "Лёс" і на інструментальным заводзе.

Колькасць стратных прадпрыемстаў па Оршы павялічылася да 10, а рэнтабельнасць паменшылася на 7,9 пункта.

Сярэдняя зарплата за 1 квартал году складае па Оршы 40647 рублёў. Самы высокі заробак па-ранейшаму на ЦЭЦ – 60795 рублёў, а самая нізкая – на ВПА "Труд" – 13347.

Дэмаграфія

10 немаўлят летась пакінута ў аршанскім раддоме, 79 дзяцей узяты ад нядбайных бацькоў на дзяржаўнае выхаванне, 228 дзяцей знаходзяцца пад дзяржаўнай апекай. У школе-інтэрнаце Оршы цяпер навучаецца 226 дзяцей (202 з іх – сіраты або адабраныя ў пазбаўленых правоў бацькоў), у дзетдоме выхоўваецца 78 дзетак, 79 – у Доме дзіцяці. Расце працэнт жаночага бясплоддзя. Статыстычныя дадзеныя гавораць, што выхаванцы аршанскай школы-інтэрната амаль не ствараюць сем'яў, стаўшы паўналетнімі, затое часта трапляюць за краты.

На 1 студзеня 2000 году Орша і Барань мелі 136,2 тысячы жыхароў. За першыя 3 месяцы сёлета гэтая лічба скарацілася на 100 чалавек. За гэты 3 месяцы нарадзілася 310 чалавек, што на 6,5% больш леташняга паказчыка, памерла 465. Такім чынам розніца складае 155 чалавек (летась – 214). За гэты ж час зарэгістравана 263 шлюбы (гэта на 22,9% больш леташняга паказчыка), а скасавана 55 (на 75,4% менш леташняга).

Правапарушэнні

За 1999 год у рэанімацыю было дастаўлена 8 падлеткаў з дыягназам алкагольнае атручэнне, за 1 квартал сёлета – 3 падлеткі. За 1999 год па горадзе за продаж алкагольных напояў непаўналетнім было прыцягнута да адказнасці 62 работнікі гандлю, 96 дарослых за спойванне непаўналетніх, каля 5 тысяч аршанцаў – за знаходжанне ў грамадскіх месцах у нецьвярозым стане, звыш 3 тысяч пабылі ў вытрэзвіцелі.

Карусь Дасціпны

ДэмАрЫК 1

Выданне моладзевых арганізацый Аршанскага рэгіёну

Прыколы чыноўнікаў

Ты бачыш узор чыноўніцкай творчасці. Гэта адказ Аршанскага гарвыканкама на просьбу аб правядзенні пікета. Згодна з гэтым рашэннем калі некалькі чалавек хочуць правесці пікет, яны павінны аплаціць паслугі міліцыі, хуткай дапамогі (навошта яна там патрэбна?) і нават службы МП "Арыён", якая займаецца ўборкай горада. Усё разам гэта каштуе немалыя грошы. Прадстаўнікам моладзевых арганізацый такое не па кішэні.

Затое які клопат пра парадак і чысціню ў горадзе, а таксама здароўе ўдзельнікаў пікету праяўлены чыноўнікамі выканкама. Можна толькі парадавацца за такую дбайнасць, калі для таго каб 20 чалавек сабраліся разам, іх прымушаюць выклікаць сабе міліцыю, хуткую дапамогу і службу ўборкі. Як гэта яшчэ забыліся пра трохразовае харчаванне і ўмовы для сну.

Як было б класна, калі б ва ўсіх астатніх справах, што датычаць жыцця аршанцаў нашы чыноўнікі праяўлялі такую пяшчотную турботу!

А.Аляксееў

Аршанскі гарадскі выканаўчы камітэт
211030 Беларусь, Віцебская вобласць
г. Орша, вул. Астроўскага, 2
Тэл. (02161) 2-01-01, тэл./факс 2-53-24

Оршанский городской исполнительный комитет
211030 Беларусь, Витебская область
г. Орша, ул. Островского, 2
Тел. (02161) 2-01-01, тел./факс 2-53-24

Разглядзеўшы Вашу заяву аб правядзенні пікетавання "з мэтай абуджэння грамадзянскай актыўнасці жыхароў Оршы" на плошчы каля кінатэатра "Перамога" 13 ліпеня 2000 года з 17оо да 19оо, з колькасцю удзельнікаў каля 60 чалавек, Аршанскі гарвыканкам [illegible] па арганізацыю вышэйназванага мерапрыемства з умовай, што арганізатарамі і удзельнікамі яго будзе забяспечана выкананне арт.11 і 12 Закона РБ "Аб сходах, мітынгах, вулічных шэсцях, дэманстрацыях і пікетаванні", а таксама п.1.3. Дэкрэта № 36 Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і п.6 рашэння гарвыканкама № 773 ад 24.09.99г. ("АГ" № 114 ад 28.09.99г.).

Намеснік старшыні гарвыканкама — [подпіс] — В.И.Сіднякова

Мой горад

10 ліпеня 1067 году—пад гэтай датай Ворша ўпершыню згадваецца ў пісьмовай крыніцы—Аповесці мінулых гадоў. А ў X ст., як сцвярджае В.Ластоўскі, беларускі палітычны дзеяч, гісторык, этнограф, існавала нават Аршанскае княства.

З тых часоў мінула ўжо 933 гады, дзевяць стагоддзяў. За гэты маленькі для Зямлі, сярэдні для гісторыі і вялікі для людзей час, зведаў наш горад шмат катаванняў і пакут.

Бадай ніводны горад нашай Вялікай Беларусі ў часы сярэднявечча не жыў у такім зруйнаванні, а яго жыхары з пахвілІннай пагрозай нападу ворагу, як Ворша. Колькі раз наш горад быў зрабаваны, зруйнаваны і людзі знішчаны нашымі ўсходнімі суседзямі - не пералічыць. А для народу гэтае Радзімы гэта жах і боль, бясконцы боль і плач.

Але былі ў жыцці нашага гораду і слаўныя старонкі. Так 8-га верасня 1514 году пад Воршай, на рэчцы Крапіўне, адбылася адна з найбуйнейшых пад час супрацьстаяння Масквы і Вільні бітваў. Бітва, у якой войска ВКЛ, якое налічвала 30 тысяч ваяроў, ушчэнт разграміла 80-ці тысячнае маскоўскае войска. Дзякуючы гэтай перамозе мы, беларусы, здолелі адстаяць свой гонар і незалежнасць, аршанцы—уратаваць свой родны горад, і ў дадатак мы ўсе разам надоўга адбілі ахвоту ў нашых суседзяў хадзіць на нас вайною.

Час ішоў, а напады ўсё працягваліся і працягваліся, і наш горад як усходні фарпост асабліва добра адчуваў гэта на сабе. Беларусь больш чым на два стагоддзі ўвайшла ў склад Расеі, з усімі чаканымі наступствамі.

Так здарылася, што Ворша ператварылася ў звычайнае правінцыйнае расейскае мястэчка, у якім было вынішчана ўсё, што яшчэ нагадвала пра Беларусь і беларусаў.

Потым зноў амаль стагоддзе савецкага зан... ...ду. І зноў зруйнаванне і вынішчэнне.

Вось, прайшоўшы праз усе гэтыя здзекі, ... зараз мы незалежныя і, як кажуць, самі будуем свой лё...

Мы, беларусы, і канешне, аршанцы дыхаем гэтым незалежным паветрам, яко... ...с у Ворш... ...ы часта суправаджаецца "... ...хам мя... ...сцовага мясакамбіна..." ...жуць, не ...пякотна,

...так і ж... ...ывем, як ...й РБ, ... горадзе ...едаю і выходжу з дому па вуліцы "60 лет БССР", на аўтобусны прыпынак. Сядаю на аўтобус №1 "СШN20—Ж.Д.В.", еду, па вуліцы "Бобкова", каля помн ка В.И.Ленину, сыходжу і іду па вуліцы "Советской", потым "1-го Августа." І вось я на занятках, потым пасля пар я с ...даю на аўтобус N2 "СШN20—Рем.завод" і еду да сваіх сябр...ў па "ул. Советской", побач старога каталіцкага касцёл..., у якім яшчэ 10 год назад быў "ДК Строителей г. Орши", праязджаючы "ул.Кирова", "Энгельса", "Народную", еду ў цэнтр на "ул. Островского", потым па "вул. Астроўскага" паварот і "ул. Мира", перадаю прывітанне і таксама здымаю капялюш побач стаячаму помніку В.И.Ленина, крыўдую і плачу за музей У.Караткевіча і еду па вуліцы "Ленина" да прыпынку "Курган славы". Вось так усё жыццё.

У роднай краіне, у родным горадзе няма ў мяне ды наогул у нас беларусаў нічога свайго, беларускага, акрамя рэшткаў зруйнавання ды старых нікому непатрэбных шыльдаў, і яшчэ нейкіх дзіўных назоваў на іх з пункту гледжання беларускага правапісу "Чаравница", "Криница", "11 липеня", "Сузорье" і г.д.

Як балюча і страшна робіцца мне пасля ўсяго гэтага назірання. Страшна, бо гэта было і зараз працягваецца. Балюча, таму што я не здольны нічога зрабіць. Ды наўрад ці мяне хто зразумее і падтрымае, а так хочацца даказаць, што я ёсць, што я беларус.. Што я не чужынец у сваім краі, што я тут гаспадар.

Але з кожным днём усё больш уцягваешся ў гэтую бясконцую мясцовую дрыгву бруду, бясконцую і вечную багну асабістага я і агульнага МЫ. І пра ўсё забываеш. І час ідзе, і наўрад ці будзе чакаць, а гісторыя памылак не даруе.

Андрык.

Навіны Задзіночаньня беларускіх студэнтаў

САМААДУКАЦЫЯ.

Супрацоўнікі газеты "Залік" працягваюць вучыцца. Два прадстаўнікі выдання ўдзельнічалі ў адукацыйным семінары па журналістыцы, што прайшоў у выходныя ў Віцебску. Гэтае мерапрыемства было праведзена Моладзевым цэнтрам "Котур"—самай моцнай моладзевай арганізацыяй у нашай вобласці. На семінары ўдзельнікі пазнаёміліся з міжнароднай сэткай Internet ды навучыліся ў ёй працаваць.

A.N.

ВІЗІТ.

Днямі Воршу наведала Старшыня "Задзіночаньня беларускіх студэнтаў" Крысціна Сідун. На сустрэчы, якая адбылася ў ЦПГІ "КРЫВІЧ", прысутнічалі студэнты АМТТ, сябры моладзевых арганізацыяў горада. Прысутныя распавялі спадарыне Крысціне пра сваё жыццё-быццё, пачулі шмат парадаў ды цікавых прапановаў. Напрыканцы Старшыня адзначыла махную працу Аршанскай суполкі, пажадала поспехаў ды паабяцала прыехаць яшчэ.

Т.Б.

ЗАМОВІЛІ

На адрас рэдакцыі "Залік"а прыйшоў ліст з Менску. Беларуская Асацыяцыя Рэсурсавых Цэнтраў звярнулася з прапановаю аб супрацоўніцтве. "Мы пазнаёміліся з Вашай газетай, змест якой нас вельмі зацікавіў, таму хацелася б наладзіць з Вамі пастаянны кантакт. Будзем вельмі ўдзячныя атрымліваць ад Вас нумары Вашай газеты." Такім чынам "Залік" будуць чытаць ня толькі ў Воршы!

К.К.

ГРУПА КРЫВІ.

Нядаўна мне ў рукі трапіла адна цікавая кніга па псіхалогіі. Асабліва мяне зацікавіў у ёй параграф, прысвечаны групам крыві. Яшчэ са школьных часоў я ведаў, што расейскі вучоны-самавучка Міклуха-Маклай даказаў усяму свету роўнасць усіх расаў на зямлі незалежна ад групы крыві, колеру скуры. Амаль што гэта пацвердзіў вывучаны мною падручнік па біялогіі ды анатоміі з навуковага пункту гледжання. А вось у гэтым параграфе сцвярджалася, што кожная група крыві робіць уплыў на характар чалавека, як сцвярджае ЯПОНСКАЯ ФІЛАСОФІЯ.

- Чалавек з першай групай крыві—замкнёная асоба, якая імкнецца захапіць лідэрства ў кампаніі. Ня ўмее канцэнтравацца на дэталях і вельмі непрактычны.
- 2-ая група крыві бывае ў чалавека кансэрватыўнага з тонкай нэрвовай сыстэмай, уважлівага да прыватнасцяў (інакш кажучы – бюракрата), камунікабельнага, такая асоба лёгка "ўпісваецца ў здаровы калектыў."
- У індывідуалістаў, у большасці эксцэнтрычных асобаў, якія ні да каго не прыслухоўваюцца і лічаць, што мэта апраўдвае сродкі, трэцяя група крыві.
- Людзі змрочныя, непрыязныя, якія неахвотна ідуць на кантакт, але пры гэтым да золі шчырыя, маюць 4-ую групу крыві.

Вось так. Таму, хто пажадае, можаце, калі ласка, праверыць сваю групу крыві з прызначаным ёй згодна японскай філасофіі рысамі характару. Даруйце, калі не саўпадзе, бо мой тып характару ды група крыві па гэтай кнізе не сыходзяцца. Крыху ад той, крыху ад той, а ў выніку—халера яго ведае, што атрымліваецца. Ці можа не тая група, ці не тая філасофія ды нацыя (у сэнсе, беларус+японец+рускі), а можа яшчэ прасьцей—уплыў Чарнобыля.

ILLA

...дэмакратычных сілаў Аршаншчыны

...Орша, вул. Леніна,54-246а
...таляванні і пры падтрымцы
...ддзялення ГА «Фонд імя Л.Сапегі»
..., пр. Чарняхоўскага, 12 - 17.

ДэмАрш

Адказны за выпуск: Алесь Шутаў.
Шыхтоўля, дызайн: Зьміцер Варапаеў
E-mail: kryvich@orsatbm.lingvo.vitebsk.by
наклад 299 асобнікаў